

'דיוויד השקעות' כך תחתנו את הילדים בעושר וכבוד.

רוח צעירה ומרעננת החלה לנשוב בעיר היוקרתית והמעט מנומנת - בריסל שבבלגיה.

לא היה קשה לזהות את מקור הסערה. היה זה מיסטר דיוויד ספטרנינג, איש שיחה מרתק, אישיות כובשת וכריזמטית, בשנות ה-40 לחייו, שהגיע לא מכבר להתגורר באחוזת פאר שרכש בשדרה המרכזית והיוקרתית.

נוסף לכישורים החברתיים, ואולי אודות לאותם כישורים, התברך מיסטר דיוויד בעשירות מופלגת. הבית שרכש לא מכבר, מתווסף לעוד כמה אחרים שכאלו ברחבי העולם. לדבריו, הוא נוהג לרכוש בית בכל מדינה בה פותח עסק. כך הכי קל לו להתפתח בעסקיו המסועפים.

ההכרות הראשונה עימו זכורה לרבים. מכונית לימוזינה מפוארת נעצרה בפתח בית הכנסת דקות ספורות טרם החלה תפילת המנחה, נהג אישי לבוש מדים מהודרים פתח את הדלת האחורית, ממנה יצא בקלילות איש נאה, לבוש חליפה יוקרתית, עניבה צעקנית, כולו אומר עושר וכבוד.

עם סיום התפילה ביקש להיפגש עם הגבאי הראשי, להסדיר את התשלום של דמי החבר מראש לשנה תמימה, במזומן. משראה שאין פינת קפה מוסדרת, הציע שהוא יממן את כל ההוצאות במהלך השנה הקרובה לפחות.

בשבת הראשונה, עת החל הגבאי למכור את העליות, פתח והכריז 'עשר יורו שלישי'. אחד המתפללים הציע 'עשרים יורו', האחר 'עשרים וחמש'. לפתע נשמע קולו של מיסטר דיוויד 'מאתיים יורו'. כמובן שהוא זכה בעלייה. הגבאי החל למכור את ה'מפטיר', שוב הסכומים נעו סביב עשרות יורו, עד שדיוויד הכריז 'מאתיים יורו'. שוב, זכה בעליית המפטיר. ב'שלישי' הוא כיבד את רב בית הכנסת.

גבאי הצדקה שהיו מסתובבים בין המתפללים לבקש נדבה, זכו לקבל ממנו מתנת יד הגונה. אף פעם לא מטבע. היה פותח את ארנקו עשוי עור משובח, שולף שטר, ולעולם לא מבקש עודף.

אחר חודש ימים, חשו בני הקהילה כאילו מיסטר דיוויד בשר מבשרם. כבר הכיר את בני הקהילה בשמם הפרטי, השתתף בשמחות, העניק מתנות, החמיא ופרגן לכל מי שרק היה ניתן. אם היה בחירות על תואר 'אהוב הקהל' קרוב לוודאי שהיה גורף את מירב הקולות.

באחת ההזדמנויות, עת ישבו קבוצה מבני הקהילה סביב השולחן התפתחה השיחה על עסקים וכספים, התעניין אחד החברים ושאל את דיוויד שאלה ישירה. שאלה שרבים כבר שאלו את עצמם בסתר ליבם, אך לא היה להם נעים לשאול בקול. במה אתה עוסק? מהיכן צברת את עושרך האגדי?

היה נראה שהשאלה הביכה מעט את מיסטר דיוויד. הוא כחכך בגרונו, היטיב את חיבור הסיכה הקבועה בכפתו לשערו, ופלט 'נרחיב על כך ביחידות'. אני לא אוהב את הפרסום. הן אמרו החכמים 'אין הברכה שורה אלא בדבר הסמוי מן העין'.

אם קודם לכן מקור עושרו של דיוויד היה מסקרן, הרי שכעת הדבר הפך למרתק. דווקא ההתחמקות וההסתרה, הגבירו את הסקרנות. משהו בהחלט מוזר ולא שיגרת. הכסף נשפך כמים, האיש מחזיק רכבי פאר, ואף אחד לא יודע במה עוסק, ממה מתפרנס.

השואל, שככל הנראה לא ניחן במנה גדושה של טאקט, לא הרפה וחידד את שאלתו. 'לא שאלתי כמה כסף יש לך, או כמה אתה מרוויח בחודש. רק במה אתה עוסק? בנדל"ן? בהיי טק? מה הקשר של הברכה בדבר הסמוי מן העין'.

דיוויד, שככל הנראה חיכה זמן רב לאותו טיפוש שיפתח את הנושא, השיב ברוגע ונינוחות. 'מפני כבודכם, אשתף אתכם במשהו אישי. אך שישאר בנינו. לא לפרסמו'.

'אני מתמחה באיתור עסקים מצליחים. כשאני מזהה עסק עם פוטנציאל לרווח גדול, אני מציע לבעל העסק סכום נכבד תמורת אחוזים מהרווחים. אני יודע איך לעשות את זה, איך להתחבר כשותף שמועיל להם לקידום העסק, רבים נענים בשמחה להצעה, ומזה אני עושה את הכסף'.

הוא הנמיך את קולו, והוסיף כמעט בלחישת 'אני לא מדבר על עסקים עם רווח של עשר או עשרים אחוז. אני מומחה לעסקים עם הכרישים. אלו שאחוזי הרווח נטו שלהם מסתכם בעשרות אחוזים לשנה. יש לי עסקים שמאז שנעשיתי שותף אליהם הם מרוויחים מאה אחוז שנה. כך נעשים עשירים'. סיים כשחיוך רחב נמתח על פניו.

ר' צבי, אחד מוותיקי הקהילה, שגם הוא האזין ברוב קשב לסיפור האישי, ונחשף לכישוריו הייחודיים של מיסטר דיוויד, זרק הצעה לחלל האולם 'אם כך, אולי נשקיע אצלך, ונהיה גם אנחנו חלק מסיפור ההצלחה'. הוא הוסיף בהתלהבות 'מן הסתם לרבים מבני הקהילה ישנם כספים המופקדים בבנק או השקעה סולידיה אחרת ומניבים אי אילו אחוזי רווח בודדים. במקום זאת, תעשה איתנו חסד, נעביר את הכסף אליך, אתה תשקיע אותם במקומות הנכונים, ותן לנו עשר אחוז או קצת יותר על הכסף'.

הוא היה פה לרבים. אף שמדובר בקהילה יחסית אמידה, אך עדיין מי לא היה רוצה קצת יותר. בייחוד שהדבר בא לו ללא מאמץ מיוחד. כל כך מרגיע להשקיע אצל אדם מוכר, איש מוכשר ואמין, טיפוס לארג', אשר רואים בחוש את הצלחתו והונו הרב. ועוד להרוויח עשר אחוז לשנה!!! סכום דמיוני להשקעה כל כך סולידיה ובטוחה.

דיוויד נענע בראשו ימינה ושמאלה, כאילו חוכך בדעתו האם יהיה זה נכון וכדאי, נשען לאחור, יישר את מבטו, והשיב במאור פנים, 'אני רוצה לחשוב על כך, אשתדל לענות תשובה בהקדם'.

שבועיים נוספים חלפו, במהלכם דיוויד נשאל שוב ושוב האם משהו מתקדם בעניין ההשקעה, והוא בסבלנותו השיב לשואליו, שהוא כרגע בשלבים של בחינת עסק נוסף, ככל שיגיע למסקנה שאכן מדובר בהשקעה כדאית, יפתח את האפשרות לבני הקהילה, ורק להם, להשקיע אצלו את כספם.

'משנכנס אדר מרבים בשמחה' זו היתה כותרת המודעה שנתלתה בלוח המודעות של בית הכנסת, המבשרת על ההזדמנות הייחודית להשקעה בטוחה, עם רווח של אחוז בחודש!!! הווה אומר 12% שנתית!!! ליצירת קשר יש לפנות למזכיר האישי לתיאום פגישה. כתובת המשרד, בקומה העליונה של אחד המגדלים היוקרתיים ביותר במרכז העיר.

השמועה נפוצה חיש מהר, אכן יום בשורה לבני הקהילה. המזכיר האישי לא עמד בעומס. עשרות טלפונים שהגיעו כבר ביום הראשון מילאו את היום למשך החודש הקרוב. רבים ייחלו לרגע הזה. שברו חסכונות, הרימו בלאטות, פתחו סליקים, גייסו כספים מקרובים וידידים. היו אף שנטלו הלוואות בנקאיות נושאות ריבית של שלושה ארבעה אחוזים לשם ההשקעה שתניב להם 12 אחוזים.

דיוויד לא אכזב. כל משקיע התקבל בלבביות ובכבוד מלכים, תחילה יצאו למרפסת בעלת נוף פנורמי תוך שדיוויד מתעניין על מקום מגוריו ומנסה לאתר את הרחוב המדויק, מקשיב ברוב סבלנות והתעניינות על ההיסטוריה האישית שלו ומשפחתו, שואל שאלות, מתפעל עד למאוד מהתשובות המעניינות, ורק לאחר מכן נכנסים למשרד הנקי והנוצץ, המעוצב בידי אמן בעיצובים שטרם נראו דוגמתם.

את מלאכת ספירת הכסף, והפעולות הטכניות להעברת הכספים השאיר למנהל החשבונות. אך הוא דאג לכל הפינוקים מסביב, העוגות היוקרתיות, השוקולדים הבלגיים שגם וותיקי התושבים לא טעמו כמותם, השתיה מכל הסוגים והמינים, חריף חמוץ, מתוק ומרניע. נוסף לכמה מתנות נאות, בהם עט יוקרתי עליו חרוט הלוגו הרשמי, תיקייה ובה ערכת טפסים ופליירים מנייר משובח, עם הדפס מוזהב של הלוגו. וכמובן, תעודת כבוד מפוארת, על ההצטרפות לקבוצת ההשקעה המצליחה.

על אף ההתלהבות הכללית, היו קבוצת אנשים, תושבי המקום שלא נשאבו לטרנד ההשקעות אצל דיוויד. לדבריהם, הם אינם מכירים מספיק את הבן אדם, הגיע רק תמול לשלשום, חי ברהבתנות מנקרת עיניים, עוד לא הציג קבלות בפועל, הכל דיבורים ולא מעשים. הם לא מאמינים לכל מיני כוכבים זוהרים, שבאותה מהירות שהגיעו, כך הם עלולים להתאדות ולהיעלם.

אך גם אלו, ביטחונם העצמי נסדק עם החודשים, עת החלו לזרום דיווחים על הרווחים שהחלו לזרום מידי חודש למשקיעים הרבים. אחוזי הרווח המובטחים נכנסו לחשבון הבנק ביום שסוכם. בלי טריקים ובלי שטיקים. נשמעו סיפורים מהימנים מאלו שהתחרטו על ההשקעה מחשש לבטיחותה, ובקשו למשוך את הכסף מיידית, ואכן, הם קיבלו את כספם מתוך כבוד והבנה רבה לחששם, ללא כל בעיות או עיכובים, ללא שנוכה מהם פרוטה לדמי רישום וכדו', ואף לא נדרשו להשיב את המתנות היוקרתיות.

הבשורה עשתה כנפים והגיעה חיש עד לקהילה היהודית השכנה שבעיר אנטוורפן, לא חלפו ימים רבים עד שגם משם זרמו הפניות למיסטר דיוויד להצטרף לקבוצת ההשקעה עם המוניטין הרב.

תחילה, השיב את הפונים ריקם. לדבריו, אין לו עניין לשלם 12 אחוז שנתי בו בזמן שיכול ליטול הלוואות בנקאיות כמעט ללא הגבלה תוך שמשלם לבנק אחוזים בודדים. אך לאחר שמסקיעים קיימים פנו אליו אישית וביקשו פרוטקציה לטובת בני משפחתם, ולאחר חישובים מורכבים שערך עם רואי החשבון ועו"ד המלווים את הקבוצה, הסכים לבוא לקראת תושבי בלגיה שאינם בני העיר בריסל, אך להם אחוזי הרווח יעמדו על 10 שנתי בלבד.

המונים הגיעו לפגישות החוויתיות, דיוויד תיזז מפגישה לפגישה, ההשקעות זרמו בקצב מסחרר, תוך שבמיומנות גדולה הצליח להעביר את המסר שהוא זה שעושה למסקיעים טובה. נתנו בו אמן מפלג. הודו לו בכל לב, ובירכוהו בכל הברכות שבתורה.

כאשר הגיעו פניות להשקעה גם מצרפת ואנגליה דיוויד צעק – 'סטופ'.

הוא לא יכול לקחת על עצמו כל כך הרבה עול. מספיק הוא עובד קשה למען תושבי בלגיה. אין מצב שיכול לפתוח קבוצת השקעות שתהיה גלובלית. חייבים לפתוח קבוצת השקעות נוספת. הוא מוכן לסייע ולתת יעון והדרכה. אבל בשלב זה, הוא לא מרחיב את מעגל המשקיעים מעבר לתושבי בלגיה.

אך היו קבוצת משקיעים שלא אמרו נואש. הם פנו שוב בבקשה להתחשב בהם לפני משורת הדין. היו שטענו שאמנם הם גרים בצרפת, אך הם נושאים משרה בבלגיה, כך שבנין היותם מיטיבים עם תושבי המקום ראוי שיתחשבו בהם כבלגים. בייחוד, שרוב השבוע הם על אדמת בלגיה.

אחרים ציינו את מצבם הכלכלי הדחוק, את הילד המיוחד שבמשפחה, את האלמנות, את היתמות, את מחלות הרקע, את ה'עוקצים' שחוו בעבר. ודיוויד, האיש טוב הלב, התחשב בכל הפונים, ו'הסכים' לקבל מהם את סכומי ההשקעה.

על אף ההצלחה הגורפת, השם הטוב שהלך לפניו למרחקים, הגם שמיסטר דיוויד עמד בכל ההתחייבויות ושילם לכל המשקיעים את מלוא ההתחייבות ללא פספוסים, היו כמה תושבים שלא היו מוכנים להפקיד בידו אף לא פרוטה. יש להם תחושה שמדובר בנוכלות.

לדבריהם העסק 'מריח לא טוב' מכל הכיוונים. הכל מידי מושלם. הם, כאנשי עסקים במשך שנים רבות יודעים, שבמסגרתם אין כזו שלמות ויציבות. הן יתכן שאחד העסקים שהוא מלווה נקלע לקשיים בתזרים. מה גם שהם אינם מכירים אף לא עסק אחד בהם דיוויד נעשה שותף. ככל ששאלו והתעניינו קיבלו תשובות שמטעמי חיסיון הוא לא יכול לפרט את שמותם.

מאידך, הם כן מכירים כמה עסקים שפנו לדיוויד שישקיע בהם לאור קשיי נזילות שהיו שרויים בהם, אך נדחו משום שלדבריו הם אינם מספיק רווחיים בעבורו. בעלי העסקים דיווחו שהיה נראה שלא היתה התעניינות אמיתית במהות העסק ובסיכויי הצלחתו. היו אלו פגישות קצרות, שטחיות ולא מעמיקות.

אך דעתם של החוששים היתה בטלה ברוב המולהבים. רבים התייחסו אליהם בזלזול מופגן. היו אף שסיווגו אותם תחת תגיות רפואיות שונות. כחולי פרנויה, ככאלו שמחפשים מתחת האדמה סיבות לא הגיוניות, כבעלי גאוה המתקשים לרדת מהעץ.

הכל זרם על מי מנוחות, עד ש...

עד שיום בהיר אחד, ללא כל הודעה מוקדמת, ללא כל רמיזה, אך עם הרבה כתובות על הקיר – מיסטר דיוויד – נעלם.

הוא לא נראה בבית הכנסת, לא ענה לטלפונים, מזכירו האישי גם התאדה, האחוזת ש'קנה' התבררה כמושכרת, הלימוזינה הוחזרה לחברת ההשכרה, המשרדים נסגרו, לדברי הנהלת בניין המשרדים, הם לא חשדו בדבר, הוא פנה בג'נטלמניות שמבקש להעתיק את המשרדים למקום אחר, סיים את תקופת השכירות ושילם את מלוא ההתחייבות.

חוקרים שנשכרו על ידי איגוד הנעקצים המסכנים ניסו להתחקות על עקבותיו, אך הוא נעלם מעין כל. לדברי המומחים, כנראה שילם סכומים הגונים למי שיחלץ אותו ללא עקבות. ואלו עשו עבודה טובה. מסתבר שאפילו שמו היה בדוי, הכספים עברו מחשבון לחשבון עד למקומות בהם אין כל אפשרות לפקח ולבדוק את זהות מושך הכספים.

לפי הערכות, עשרות מיליארדי יורו נעלמו והתאדו. היו שהפסידו את כל חסכונותיהם, היו שאיבדו את מקור מחייתם, אחרים אף איבדו את ביתם שנמכר לצורך השקעה בטוחה שכזו.

מה שדיוויד היה צריך בשביל לשטות בכל המשקיעים – מאתיים אלף יורו הראשונים. בהם שכר את האחוזת והלימוזינה, שכר את המשרדים ושילם למזכיר האישי. באמצעותם תרם, העניק, ציפר, פינק עד שכבש את לב ההמונים.

לא מדובר ב'מעשה שהיה', אף שאכן הוא 'מעשה שהיה' (עם כמה שינויי פרטים). לצערנו זה מעשה ש'הוה', ואם לא נתעשת עלול

אנו מוצפים בפרסומים על השקעות כאלו ואחרות. הבטחות על תשואות, שותפות בסטארט מהפכני, רכישת קרקע להשקעה, חברות ההשקעות מפרסמות שוב ושוב עד שאנחנו משתכנעים. גם אם לא במודע – בתת מודע. אם נעצום את עינינו ונשאל את עצמינו איזה חברת השקעות אנו מכירים, מן הסתם יעלה לנו כמה שמות מוכרים מהפרסומים. יתכן ואנו אומרים לעצמינו הלוואי והיה לי קצת כסף להשקיע בחברות אלו.

האם אנחנו מכירים את החברה באמת. האם ראינו אי פעם את הדוחות הכספיים שלהם, האם אנו יודעים עליהם משהו מעבר למה שהם בעצמם פרסמו. על מה אנחנו מתבססים לפני שאנחנו מעבירים אליהם את הכספים.

על מודעות בעיתונות. על שמועות. על כאלו שהשקיעו וקיבלו מהם כמה פרוטות, בו בזמן שגם הם בעצמם לא יודעים אם זה מרווחים אמיתיים, או מכספי המשקיעים החדשים. סוג של הונאת פונזי קלאסית. מהיכן מגיע המימון של הפרסום שלא נגמר. מהרווחים? – אשרי המאמין.

חברת השקעות פרטית עלולה להיות כזו שאינה מפוקחת כלל. מי יכול לערוב לנו שהכספים מנוהלים כהלכה. שיש שכל והיגיון, שהפיזור נכון, האם אנחנו יכולים לסמוך על שיקול דעתם. מה הרקורד של הצלחותיהם מהעבר.

גם אם אנו משוכנעים שהם אינם נוכלים, הם אכן משקיעים. שמא אנו שפני הניסיון. על כספיו הם רוכשים את ניסיונם.

מאידך, וודאי ישנם חברות השקעות אמינות, אנשים יראי שמים ויראי חטא, ישרים ומקצוענים, מבינים בעסקים, ואלו אכן יכולים להוות בית לאיש הפשוט שמבקש להשקיע את כספו ולקבל תשואה גבוהה יותר מהשקעה סולידיה בנקאית.

נתפלל לבורא העלם שייכוון אותנו למקום הנכון. שהרי 'הוא הנותן לך כח לעשות חיל'. וכפי שביאר התרגום 'ארי הוא יהיב לך עיצא למקני נכסין' [הוא הנותן לך עצה לקנות נכסים] (דברים ח' י"ח).

אך בדרכי ההשתדלות הטבעיים, טרם נעביר כספים, נרגע מההתלהבות, לא ניתן לשוחד הכסף הקל לסמא את עינינו, נשאל את כל השאלות, נתייעץ עם גורמים מוסמכים ומקצועיים, ונזכור, שאם 'יש שאלה', 'אין שאלה'. כל חשש וספק ולו הקטן ביותר, מהווה סיבה מושלמת לרדת מהעסקה.

לא ליפול בהשקעה, זוהי התחלה של השקעה טובה.

לרכישת סדנה דיגטלית לניהול תקציב המשפחה

מאת אריה ליבוביץ

הקישו כאן: <https://my.schooler.biz/s/23430/niul-taktziv-amshpacha3->

במייל: al0548542628@gmail.com

או בטלפון: 054-8542628